TOVERI

Lännen suomalaisen työväen länenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI A. B. MÄKELÄ
SULO SYVÄNEN

TOVERI
(THE COMRADE)
The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50
Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntyma- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefoomi: konttori 365, toimitus 832.

Entäs jos ei sellaisia olisi?

Puhuessaan sosialistien vaalitaistelusta New Yorkissa, koettavat porvarilliset sanomalehdet selittää, että "ainoastaan saksalaismieliset ja hikipajatyöläiset, itäpuolen juutalaiset ja muut huonostipalkatut" ovat Hillquitin takana. Niin tehdessään ne luulevat vahingoittavansa sosialisteja syytteillään saksalaismielisyydestä, huomaamatta ollenkaan, miten ne tukevat sitä sosialistien väitettä, että alhaiset palkat synnyttävät tyytymättömyyttä työväestön keskuudessa.

Sosialistien saksalaismielisyydestä puhuminen tuntuu jo naurettavalle jokaisesta sellaisesta joka tuntee sosialistien ajatustapaa ja sotaan suhtautumista ollenkaan. Siitä ei kannata sen enempää puhua. Mutta hikipajatyöläisten ja alhaisilla palkoilla työskentelevien työläisten juttu on toinen. Ne ovat sosialistien takana; s. o. **ne näkevät ainoan pelastusmahdollisuutensa sosialismissa.** Ne eivät pyri tukemaan sosialistipuoluetta saadakseen siltä kauniita lupauksia, **vaan saadakseen sen kautta mahdollisuuden itse vaikuttaa asioihin.** Sosialistipuolueen valtaanpääsy New Yorkissa tai missä hyvänsä merkitsisi alhaisilla palkoilla työskentelevien työläisten vallan voimistumista.

Ja siinä se syy onkin miksi porvarilehdet niin suurta melua pitävät sosialistien vaalitaisteluista. Jos olisi totta, että sosialistit ovat saksalaismielisiä, niin niistä ei puhuttaisi niinkään paljon, sillä ne kuuluisivat silloin kuitenkin porvarien omaan joukkoon, mutta kun tiedetään niiden olevan työläismielisiä, niin niiden valtaanpääsyä koetetaan kaikella tavalla estää. Ja kun saksalaismielisyys on nykyisin yksi niistä asioista, joiden avulla tietämättömiä joukkoja voidaan kiihottaa, niin heitetään se sosialistien silmillekin.

Sosialistit olisivat viimeisiä Saksan käsiin pelaamassa, sillä ne tietävät liiankin hyvin, että siltä taholta ei ole odotettavissa mitään apua yhdessäkään sellaisessa asiassa, joka hyödyttäisi täkäläistä työväestöä. Mutta ne ovat työläismielisiä, ja koettavat suojella työläisiä elintarvekeinottelijain harjottamalta riistolta, samoin kuin kaikelta muultakin riistolta.

Ellei olisi olemassa niitä huonostipalkattuja ja hikipajatyöläisiä, sekä kaikenlaisia "itäpuolen juutalaisia," niin asema olisi toinen niin New Yorkissa kuin muissakin kaupungeissa; ellei olisi olemassa koko riistettävää työväestöä, niin sitte sosialisteilla ei olisi mitään vallantavottelumahdollisuuksia. Työväestöllä ei olisi pakkoa pyrkiä valtaan, ellei sitä riistettäisi, ja siinä onkin selitys koko sille salaisuudelle, miksi sosialistit pyrkivät valtaan ja saavat kannatusta.

Porvarillinen sanomalehdistö ei useassakaan tapauksessa näe sosialistipuolueessa valtaanpyrkivää työväestöä, vaan ainoastaan sosialisteja. Ne selittävät senkin asian aivan porvarillisen vallantavottelukäsitteen kannalta, eikä luokkataistelun kannalta, jolta yksin se voidaan käsitettävästi selittää.

Luokkataistelu se on joka on käynnissä New Yorkissa ja tänään toimitettavissa vaaleissa ratkastaan siellä ainoastaan kysymys siitä, kuinka suuri osa työläisistä New Yorkissa sen jo käsittää. Mitään saksalaismielisyyttä ei siinä tule näkyviin; jos joku saksalaismielinen erehtyy äänestämään sosialisteja omien pyyteittensä tukemistarkotuksessa, kohtaa häntä surkea pettymys, vielä surkeampi kuin kapitalistipuoluetta äänestävää työläistä, sillä sosialistipuolue ei ole edes koskaan luvannutkaan avustaa Saksan agentteja, ei edes viittailemallakaan.

Sitähän me olemme sanoneet

Otsakkeella "Maanviljelijät ja maa" kirjotetaan eräässä Portlandissa ilmestyvässä porvarilehdessä seuraava totuudenmukainen kirjotus:

"Yksi päiväjärjestyksessä olevista iloisuutta synnyttävistä jutuista on kanafarmarin epäonnistuminen. Hymysuisen humoristin esittäminä huvittavat hänen kokemuksensa lukijaa melkein poikkeuksetta. Hän menee kaupunkilaistyöpaikastaan 'takasin maalle', sijottaa säästönsä kanalaan ja raataa tavattomasti kolmisen vuotta, menettää kaiken mitä hänellä oli, sekä palaa takasin kaupunkilaiseen työpaikkaansa surullisempana, mutta viisaampana. Vaihtelun vuoksi puhutaan kanafarmarin asemasta toisinaan hedelmäviljelijästä tai maitofarmarista. Juttu on sama kaikissa tapauksissa ja päättyy aina samalla tavalla.

"Äskettäin julkaisemassaan kirjotuksessa 'Maanviljelyksemme rappeutuminen' esittää Frederic C. Howe näistä tavallisista kokemuksista enemmän kuin sadun. Siten kuin hän ne käsittää, muodostavat ne kokonaisena otettuna todellisen kansallisen murhenäytelmän. Sellaisten epäonnistumisien kokonaisvaikutuksesta on elintarvetuotanto Yhdysvalloissa alennut asukasluvun verraten pahaaennustavalla tavalla. Esimerkki tai pari valaisee asiaa. Vuodesta 1899 vuoteen 1915 laski lihatuotantomme 248 paunasta henkilöä kohden 219 paunaan, ja maidon tuotanto 95:stä 75:teen gallonaan.

"Joitakin lukijoitamme taitaa hämmästyttää se että samat tekijät jotka ajavat kanafarmarin pettyneenä takasin kaupunkiin, aiheuttavat alenemisen liha- ja maitotuotannossakin. Jutun juttu on yksinkertaisesti se, että ne taloudelliset olot joiden alaisena elintarvetuottajan on elettävä, hävittävät hänet. Sellaiset amerikalaiset maanviljelijät jotka omistavat maan ja viljelevät sitä itse, ovat katoamassa.

"Joissakin tapauksissa on ennen siten viljelty maa jäänyt autioksi. Yhdysvalloissa on 400,000,000 eekkeriä hyvää ja otettua viljelysmaata viljelemättömänä. Joitakin sellaisia maatiloja, joita ennen viljelivät 'känsäkouraiset raatajat,' joista politikoitsijat niin ihaillen puhuvat, on liitetty suuriin feodaalitiloihin. Kaksisataa miljoonaa eekkeriä parasta maanviljelysmaatamme on siten vaihtanut omistajia. Sellaisten suurtilojen alueet, joihin näitä pienempiä on siten liitetty, vaihtelevat neljän tuhannen eekkerin alimmasta määrästä useihin miljooniin eekkereihin. Neljänneksen kaikesta viljelyskelpoisesta maasta Yhdysvalloissa omistaa 50,000 henkilöä. Sellainen tilanne muistuttaa värisyttävästi Irlannin oloja niiden ollessa huonoimmillaan.

"On olemassa kolmaskin tapa, jolla pientilojen omistajat katoilevat näyttämöltä. Maatila menee kiinnitysvelöista ja itsenäisen viljelijän tilalle tulee vuokraviljelijä. Vuokraviljelijäin lukumäärän kasvaminen on viimeisten vuosien ajalla ollut hämmästyttävän nopea.

"Mutta näistä epäkohdista puhuminen on turhaa, mainitsematta myöskin niiden syitä ja parannuskeinoja. Pienviljelijä ei voi elää maallaan siksi että häntä riistävät tuotteita kulettavat yhtiöt, välittäjät ja vähittäismyyjät kaupungeissa, huonosti järjestetyt tavarain myyntisuhteet, puutteellinen jakamisjärjestelmä ja sadat lukuisat muut loiseläjät ja vaikeudet. Yhteiskunta on järjestetty häntä riistämään, eikä avustamaan, paitsi joissakin vähäpätöisissä tapauksissa."

Viimeinen lause vastaa kysymyksen toiseen puoleen. Yhteiskunta on järjestetty riistämään eikä avustamaan pienviljelijää, samoin kuin kaikkia hyödyllisen työn tuottajia. Poistamalla riisto poistetaan epäkohdatkin, siinä parannuskeino. Mutta jos tarkotuksena on palata takasin niihin aikoihin, jolloin pientiloja vielä oli kaikkialla, tai oikeammin, jolloin ei ollut muita kuin pientiloja, niin tähdätään taaksepäin. Ei takasin pientiloihin, vaan eteenpäin suurtiloihin, joilla tuotetaan tarvetta eikä riistoa varten.

Mutta miksikä emme lohduttaisi itseämme nyt sillä, että joskin elintarvetuotanto on pienennyt väkilukuun verraten, niin ovathan samalla tokipienenneet realipalkatkin, joten pienentynyt tuotantokin riittää kyllä siihen mitä työläiset voivat ostaakin. Se on ainoanlainen tasapainotila, jonka kapitalistinen järjestelmä kykenee tässä suhteessa luomaan.

Hirmutuomioita

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Oregon, November 6, 1917, as required by the Act of Congress October 15th, 1917.)

Muiden samanlaatuisten tuomioiden ohessa, joita äskettäin on annettu, ansaitsee erikoisesti mainita, että toveri Fred Krafft äskettäin tuomittiin Trentonissa, N. J., viideksi vuodeksi kuritushuoneeseen ja $1000 sakkoihin. Tämä suhteettoman ankara rangaistus annettiin muka vakoojalain rikkomisesta. Pahimpana syytekohtana häntä vastaan esiintuotiin, että hän oli eräässä Newarkissa pitämässään puheessa yllyttänyt armeija- ja laivastosotilaita tottelemattomuuteen, hän kun oli asettanut kyseenalaiseksi, tokko oli ollenkaan perustuslain mukaista lähettää miliisijoukkoja maan rajojen ulkopuolelle — asia, josta meidänkin lehdessämme aikoinaan puhuttiin, silti ollenkaan tarkottamatta häiritä viranomaisten toimenpiteitä. Tämän lakikysymyksen sanottiin yhteen aikaan tulevan maamme ylioikeuden ratkaistavaksi, vaikka koko touhusta ei sittemmin ole sen enempää kuulunut.

Tämä juttu muistuttaa jonkun verran Pat Quinlanin tuomiosta, joka johtui hänen toiminnastaan Patersonin silkkityöläisten lakossa. Hänet silloin lähetettiin kuritushuoneesen puheesta, jota ei edes ollut koskaan pidettykään. Nyt Trentonin lautakunta luotti parin miliisisotilaan todistukseen enemmän kuin kahta vertaa lukuisampain puhdasmaineisten ja puolueettomain siviilihenkilöitten vastatodistukseen, vaikka nämä siviilihenkilöt eivät olleet sosialisteja, vaan muuten olivat olleet läsnä kyseenalaisessa katukokouksessa. Ja noiden parin sotilaan todistuksilla tov. Krafft lähetettiin viideksi vuodeksi kuritushuoneesen. Niinpä saattaa hyvällä syyllä otaksua, että tov. Krafft tuomittiin hänen suuhunsa sovitetuista lausunnoista, joita hän ei koskaan ole lausunut eikä ehkä missään nimessä suostuisi lausumaankaan.

Tämä on siitä syystä luultavaa, että Krafft kuului siihen vähemmistöön, joka St. Louisin kokouksessa ja sen jälestäkin, aina siihen saakka kunnes sosialistipuolue oli yleisäänestyksellä hyväksynyt n. s. enemmistöraportin, kannatti sitä mielipidettä, että sodan julistamisen jälkeen meidän olisi luovuttava vastustamasta sotaa sekä supistettava vaatimuksiamme siedettävämpäin elin- ja työsuhteiden hankkimiseksi työväestölle. Tätä kantaansa hän ajoi niin puoluelehdissä kuin sekä saksan- että englanninkielisissä puoluekokouksissa, ja aina joutui mitättömän pieneen vähemmistöön. Useissa tovereissa herätti niinä aikoina melkein epäluuloa tuo, että hän niin hellittämättä yhä uudestaan ryhtyi tähän jo ennakolta ihan toivottomaksi tuomittuun taisteluun; toiset sitävastoin kunnioittivat häntä vankkana vakaumuksen miehenä — mutta jokaiselle oli täysin selvänä, mikä hänen kantansa siinä asiassa oli. Siitä ei tuomarilla enemmän kuin lautakunnallakaan olisi pitänyt, ei ainakaan tarvinnut, olla mitään epäilystä.

Krafft, joka ajamallaan menettelytavalla lienee tarkottanut pelastaa puoluettamme niiltä vainoilta, joiden uhriksi hän nyt on joutunut, saapi omassa ruumiissaan tuntea, ettei militarismi tiedä mistään säälistä, vaan armottomalla kädellä tukahutaa viattomintakin laatua olevan vapaamman mielenilmauksen.

Pari viikkoa ennen tätä tov. Krafftin tuomiota tapahtui muutamassa värväyskokouksessa Brooklynissä, että raivostuneet miliisisotilaat iskivät kuoliaaksi erään tilaisuudessa saapuvilla olleen miehen, luullen kuulleensa hänen lausunnoillaan tarkottavan halventaa armeijaa, lippua ja Amerikkaa. Mutta kun kuollutta tarkemmin tunnusteltiin, saatiin selville, että hän olikin Union-aukean värväyslaivan päällikkö — joka lähes 40 vuotta Yhdysvaltain laivastossa palveltuaan nyt sodan alettua oli taas heti vapaaehtoisesti ilmottautunut palvelukseen. Jos uhriksi olisi sattunut joku muu tavallinen kansalainen, olisi koko sanomalehdistö ja yleisö ollut varma siitä, että surmattu mies oli varomattomilla lausunnoillaan itse aiheuttanut kohtalonsa — että hän siis isänmaallisten mielestä oli syyllinen, aivan samaten kuin tuomari ja lautakunta ovat olettaneet Fred Krafftin olleen. Tov. Krafftin puolesta on tehty tuomiota vastaan valitus, joten vielä on olemassa heikko toivonsäde syytetyn toverin vapauttamisesta.

Edellämainitun tuomion veroinen ankaruudessa on näinä päivinä Sioux Fallsissa, S. D., 27:lle sosialistinuorukaiselle langetettu tuomio senjohdosta, että he olivat allekirjottaneet ja viranomaisille — m. m. valtionsa kuvernöörille — lähettäneet vastalauseen asevelvollisuuslain käytäntöönpanoa vastaan. August Friedrich, jota syytettiin alkuunpanijaksi ja johtajaksi, tuomittiin yhtä ankaraan rangaistukseen kuin Krafft: viideksi vuodeksi kuritushuoneesen ja $1000 sakkoon; toisten rangaistukset vaihtelevat vuodesta kahteen vuoteen vankeutta ja $300—$1000 sakkoa. Tuomittujen ilmotetaan olleen saksalaissyntyisten maanviljelijäin poikia, useimmat heistä ollen sitäpaitsi asevelvollisuuslain alaisia. Heidän "sosialistisuutensa" arvatenkin on sitä dakotalaista farmarisosialismia, joka ainakin toistaiseksi on jotakuinkin vaaratonta ja vaatimatonta. Kun avonaisesta ja rehellisestä mielipiteen ilmaisusta — jonka ei ole väitettykään johtaneen mihinkään kapinallisiin tekoihin — jymäytetään noin raskaita rangaistuksia, on selvää, että tarkotuksena on ollut näiden tuomioiden ankaruudella pelotella muita samanmielisiä, enemmänkin kuin rangaista tahi "oikealle tielle" palauttaa nyt tuomittaviksi sattuneita. Tällaisen tuomiovallan käytön oikeudellisuudesta ja tarkotuksenmukaisuudesta saattaa olla eri mieliä. Meidän mielipiteemme on, että mikään ei ole vaarallisempaa jäytämään itse järjestyneen yhteiskunnan perusteita kuin sellainen lainkäyttö. Ja tämän mielipiteemme tueksi voisimme tuoda esimerkkejä kuinka paljon tahansa sekä vanhemmasta että uudemmasta historiasta.

MAILMANKATSOMUKSIA

LEHTEMME ENGLANNINKIELINEN OSASTO LAKKAUTETAAN.

Lehtemme englanninkielinen osasto, jota olemme pitäneet yllä kuukauden ajan, tulee lakkautettavaksi tämän viikon lauantaina. Kannatus täkäläisen englanninkielisen työväestön keskuudessa ei edellytä sen edelleen painattamista. Ne, joiden tilausaika ei lopu vielä, saavat periä rahansa takaisin liikkeemme konttorista.

Lähimmässä tulevaisuudessa tulee täkäläinen Trades & Labor Council mahdollisesti perustamaan työväenlehden, joka englanninkielisenä ehkä saakin riittävän kannatuksen.

\- - -

LEHTIYHTIÖMME LIIKKEENHOITAJAN PAIKKA,

josta toveri August Nikula sanoutui irti lokakuun alussa, on julistettu hakukelpoisten haettavaksi.

\- - -

TOVERITTAREN TOIMITTAJAKSI

valitsi liikkeemme johtokunta lauantai-illalla pitämässään kokouksessa toveritar Anna Kokon Pendletonista, Ore. Toveritar Kokko on jo kirjotuksistaan tunnettu Toverittaren lukijoille pitemmän ajan.

\- - -

VIGILANTTIEN LOGIIKKAA.

Amerikan sotakiihkoilijain mustasotnia-järjestö "The Vigilantes" on sotavimmaisen sanomalehdistön julkastavaksi lähettänyt m. m. tällaisen neronleimauksen:

"Kun John Adgar Manning, tuskin 18 vuoden ikäinen, kesken yliopisto-opintojensa yhtyi Kenttätykistöpatteriin A. 316, oli hän viides Etelä-Carolinan kuvernöörin Richard I. Manningin pojista, joka astui Yhdysvaltan armeijaan. Häntä nuorempi veli, joka on pari vuotta alle asevelvollisuusijän, palvelee vapaaehtoisena. Kuvernöörin muut kolme poikaa, Wyndham, Bernard ja William, naimisissa olevia miehiä kaikki, ovat sotapalveluksessa, kaksi heistä värväytymisensä vuoksi uhraten hyvänpalkkaisen toimensa. — Ja sittenkin tätä sanotaan rikkaitten sodaksi!"

Loogillisesti ajatellen olisi Vigilanttien ollut kysyttävä: "Jos tämä ei olisi rikkaitten sotaa, niin olisivatkohan rikkaan kuvernöörin pojat, joista kaksi jo oli itsekin hyvässä rikastumisen alussa, ilman pakkoa yhtyneet sotaväkeen? Luulisitteko heidän ennemmin lähtevän sotaan köyhien puolesta vai köyhiä vastaan?"

\- - -

TÄMÄKÖ EI OLE EDESVASTUUTONTA KIIHOTUSTA?

Rauhan harrastajia vastaan raivotessaan käyttävät Vigilantit viimeisessä paloartikkelissaan m. m. tällaista kieltä:

"Kyyditkää heidät sinne, missä heidän hourupäinen tunteellisuutensa ei tee haittaa meidän sodankäynnillemme ja missä heidän epä-amerikkalainen kiihotustyönsä ei ole oikeita isänmaanystäviä ärsyttämässä. — Laittakaa heidät pois tieltä, laittakaa tuollainen Saksan avustaminen siinä määrin vihatuksi, että se pystyy herättämään kauhua kiihottajain rinnassa. Mitenkäkö? Millä tavoin tahansa vain tarkotus saavutetaan. Luisevilla nyrkeillä, iskien kovasti ja kohdalle, vankityrmillä, raskailla sakoilla tai pitkillä tuomioilla tientekoon vahdin alaisina. Jaa, vaikkapa ampumistelotuksella pahimmissa tapauksissa, mutta tehkää siitä loppu IJÄKSI!"

— Kun tällaista avointa väkivallan kiihotusta hellittämättä annetaan harjottaa, ei ole kumma, jos alituiseen kuullaankin kaikenlaisista hunnilaisteoista arvossapidettäviä rauhallisia kansalaisia kohtaan. Hurjempaa hunnilaishenkeä ei voida missään lietsoa kuin mitä nämä Vigilantit täällä parhaansa mukaan yrittävät.

\- - -

Käsittämätöntä.

Emäntä (palvelustytölleen): "Missä sinä niin kauan viivyit?"

Tyttö: "Kirkossa."

Emäntä: "Kuinka sitä kirkonmenoa niin pitkään kesti?"

Tyttö: "Sitä minä ihmettelin itsekin. Siellä oli tänään viisi pappia alttarilla, eikä siitä tahtonut tulla mitään valmista sittenkään."

\- - -

OIKEA MERIKARHU.

Englantilainen merikapteeni Greenstreel on äskettäin saapunut kotiinsa 90:ltä matkaltaan maapallon ympäri, ja ilmottaa nyt asettuvansa hyvin ansaittuun lepoon. Matkoillaan on hän jo kahdesti ehtinyt kulkea uudesta Panaman kanavasta; kiertänyt Hyvän Toivon niemen 95 kertaa, Cape Hornin 75 kertaa, kulkenut Maghellansin salmesta 14 kertaa ja päiväntasaajan poikki 192 kertaa. Omien laskujensa mukaan on hän kaikenkaikkiaan kyntänyt merta 2½ miljoonaa meripenikulmaa. Huomattavin seikka kuitenkin on, ettei hänelle kaikilla näillä matkoillaan ole sattunut ainoatakaan merivahinkoa, eikä hänen ole sairauden takia tarvinnut päivääkään olla poissa toimestaan.

\- - -

TEHOKAS SYY VAPAUTUA SOTAPALVELUKSESTA.

Birminghamissa, Englannissa, esiintyi kutsuntalautakunnan edessä, kertoo Daily Chronicle, eräs 34-vuotias mies, joka vaati vapautusta sen nojalla, että hänen perheensä tulisi "arveluttavasti kärsimään," jos hänet vietäisiin sotapalvelukseen ja hän sattuisi kaatumaan taistelussa. Hänelle, näet, oli tuleva suuri perintö, jos hän eläisi kahden häntä vanhemman perintö-oikeutetun jälkeen; tämä perintö menisi ei ainoastaan häneltä, vaan hänen perheeltään hukkaan, jos hän nyt sodassa kaatuisi. Kutsuntalautakunta ratkasi tämän muillekin miljoonaperintöjen odottelijoille varsin mielenkiintoisen kysymyksen lykkäämällä toistaiseksi hänen sotapalvelukseen astumisensa.

\- - -

TUOMARIEN LOUKKAAMATTOMUUS.

Kreikan uusi haliltus on ryhtynyt jyrkkiin toimenpiteihin maan korkeinta oikeutta, Areopagosta vastaan, senjohdosta että tämä "on käyttänyt korkeaa tuomiovaltaansa poliitillisiin tarkotuksiin," suojelemalla ent. kuninkaan viranomaisia ja vainoamalla Venizeloksen kannattajia. Ylituomari, ylituomarin apulainen ja viisi oikeudenneuvosta on enemmittä mutkitta erotettu viroistaan; samoin on kuutisenkymmentä alempaa tuomaria ympäri maata saanut lähtöpassit. Sanomalehdet eivät sano tietävänsä koskaan ennen tapahtuneen niin perinpohjaista oikeuslaitoksen "siivousta". Tuskinpa oli Nikun aikainen Suomen oikeuslaitoksen puhdistuskaan niin repäsevä.

\- - -

ERI LENTOA.

Luutnantti J. H. Firstbrook, Canadan ilmailu-osastosta, on palanut kotiinsa Torontoon, ihmeellisesti pelastuttuaan kuolemasta ja toivuttuaan saamistaan vakavista vammoista.

Hän oli ollut Ranskassa kaksi kuukautta, kun Sommen taistelu tapahtui. 8000 jalan korkeudella vihollisilmailija hyökkäsi hänen kimppuunsa ja ampui häntä selkään; luoti vaarsi ainoastaan puoli tuumaa selkäytimestä, kiersi oikean keuhkon ja ruhjoi hänen kylkiluunsa, aiheuttaen vaikeita haavoja.

Ampumisen jälkeen hän ei muista mitään, sillä hänen lentokoneensa syöksähti maahan 8000 jalan korkeudelta saksalaisten linjan sisäpuolelle. Vasta seitsemän päivän kuluttua hän tuli tajuihinsa eräällä saksalaisella vankileirillä. Puolikuudetta kuukautta hän oli vankina Saksassa, jonka jälestä hänet vankeja vaihdettaissa siirrettiin Murrenlin, Sveitsiin.

\- - -

Kohteliaisuutta.

Talon neiti (kesken pianonsoittonsa): "Herra tohtori, pidättekö musiikista?"

Vieras: "Kyllähän minä siitä pidän, mutta siitä huolimatta soittakaa päälle vaan!"

Nykyaikainen orjakontrahti

Välttämätön tosiasia on, että hallitseva luokka on aina keksinyt mitä käytännöllisimpiä keinoja työväenluokan kurissa pitämiseksi, ja on se näitä keinoja häikäilemättömästi pannut käytäntöön etujensa suojaamiseksi.

Näitä keinoja on tietysti aina täytynyt uusia ja muutella, hylätä entisiä ja ottaa paremmin ajan vaatimuksia vastaavia käytäntöön. Esimerkiksi, silloin vielä kun Amerika oli nuori, ja Euroopan riistäjäluokka tarvitsi europalaista väkeä Amerikaan luomaan rikkauksia, olivat sen kurissapitokeinot — orjakontrahdit, joiksi niitä voimme nimittää — sen ajan vaatimuksia vastaavat. Nykyään taas Amerikan teollisuus olojen kehityttyä, on nuo orjakontrahdit muutettu sellaisiksi, jollaisina ne parhaiten palvelevat teollisuusherrojen etuja.

Orjakontrahti, josta aion tässä puhua, on se täällä lännellä niin hyvin tunnettu teollisuuskorporatsioonien yhteyteen perustettu vahingonkorvaus-yhdistys. Tämä yhdistys muodostuu teollisuusherroista ja nimellisesti, työläisistä.

Työläisiltä vedetään tähän yhdistykseen jokaisen kuukauden palkasta joku määrätty summa "korvausrahastoon," josta sitte maksetaan työläiselle vahingon suuruudesta riippuva summa, ja tämän jälkeen on teollisuusyhtiö vapaa kaikesta vastuunalaisuudesta ja yläpuolella käräjöimisen.

Päästäksemme selville tällaisesta "vakuutusyhdistyksestä," julkasen muutamia otteita erään yhdistyksen säännöistä. Mainitut säännöt ovat erään idaholaisen kaivantoyhtiön yhteyteen perustetun korvausyhdistyksen. Tähän korvausyhdistykseen tulee työläinen heti, kun on työn saanut siltä yhtiöltä, jonka yhteydessä tuo yhdistys on; ja on työläisen, työn saatuaan, allekirjotettava näitten sääntöjen hyväksymisensä. Sen perästä on hän näiden sääntöjen orja; jos ei halua sääntöjä hyväksyä, niin työtä ei liioin saa.

Näiden sääntöjen 3:ssa pykälässä sanotaan:

"Tämä yhdistys on kuusihenkisen johtokunnan johdannon alla. Tähän johtokuntaan valitaan kolme jäsentä kaivosyhtiöstä, ja kolme yhtiön työläisistä." Tämä näyttää tasapuoliselta, mutta 5:ssä pykälässä on että, "jos johtokunta jakautuu tasan jossain asiassa, niin kaivantoyhtiön liikkeenhoitajalla on valta ratkaista asia oman mielipiteensä mukaan." Arvaamme kai, kenen hyväksi silloin asia päättyy, kun liikkeenhoitaja saa olla ratkaisevana tekijänä.

Tulisi liian pitkäksi selostaa koko sääntöjä, joten tarkastamme vain tärkeimpiä kohtia. Jäsenverosta mainitaan 6:ssä pykälässä, että "jokaisen työläisen on annettava yhtiön veiää dollari kuukaudessa hänen palkastaan korvauskassaan. Työläinen allekirjottaessaan nämä säännöt todistaa hyväksyvänsä tämän menettelyn." 7:ssä pykälässä määrätään kaivantoyhtiö luovuttamaan kuukaudessa summan, joka vastaa 50 prosenttia työläisiltä kertynyttä summaa. Siis kaivantoyhtiö — nimellisesti — "maksaa" ainoastaan puolen siitä, mitä työläiset maksavat tähän korvauskassaan.

Kuolemantapauksessa maksetaan vainajan sukulaisille 1,500 dollaria jos sukulaiset kykenevät todistamaan, että vainaja oli edellisenä vuonna antanut vähintäin 100 dollaria heidän elatukseensa. Eilei tätä voida todistaa, ei korvausta makseta. Toiseksi, ei korvausta makseta, elleivät vainajan jälkeenjääneet sukulaiset ole maan kansalaisia. Kuinka moni työläinen onkaan lähtenyt synnyinmaastaan tänne, jättäen sinne vaimonsa tai vanhempansa; täällä hän menettää henkensä teollisuuden uhrina, mutta siellä kotimaassa olevat sukulaiset eivät saa korvausta "oikeudenkaan" kautta, sillä tämä orjakontrahti estää sen.

Sanottujen sääntöjen 12 pykälässä on, ettei korvausta makseta loukkauksesta tai kuolemasta, jos vahinko on johtunut juoppoudesta, huolimattomuudesta tai siveellisestä heikkoudesta. Tavallisesti ovat ns. "tutkimukset" näihin asti osottaneet, että työläisen loukkaus tai kuolema on johtunut hänen itsensä "varomattomuudesta."

Tämä on vain yleiskatsaus tuon korvausyhdistyksen sääntöjen päkohtiin. Koko säännöt ovat sellaiset, että ne täydellisesti palvelevat työnantajien etuja. Työläisten on säännöt allekirjottaessaan myönnettävä ymmärtävänsä ne — ymmärsipä sitten taikka ei. Perään on hänen pantava nimensä. Yhdet allekirjotetut säännöt säilytetään yht. konttorissa ja kopio annetaan työläiselle. Tämän jälestä on työläinen täydellisesti näiden sääntöjen alainen. Tätä voidaan täydellä syyllä sanoa **orjakontrahdiksi.**

F. Koski.

Liikkeenhoitajan paikka avoinna

Täten julistetaan Toverin Kustannusyhtiön liikkeenhoitajan paikka hakukelpoisten puoluetoverien haettavaksi. Hakijan kelpoisuusehtona on että hän on kuulunut puolueeseen yhtämittaisesti vähintäin kaksi vuotta, kykenee sujuvasti käyttämään englannin- ja suomenkieltä, sekä omaa tarpeellisen kokemuksen kirjapainoalalla, voidakseen kunnollisesti hoitaa ne tehtävät, joita sanomalehteä kustantavan yhtiön liikkeenhoitajalta vaaditaan. On myös hankittava vaadittava takaus.

Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen ovat lähetettävät Toverin johtokunnalle tämän marraskuun kolmanteenkymmenenteen päivään mennessä, osotteella: Toverin Johtokunta, Box 99, Astoria, Ore.

TOVERIN JOHTOKUNTA.